

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де дое опр по сешетънъ: Меркзреа шї Сьмъта. — Пренстератїсnea се фаче дп Сївіѣ ла еспедїтзра фоеї; не афа- ръ ла Ч. Р. поше, кз ванї гата, прїн скрїсорї франкате, адресате кьтре еспедїтзръ. Предїалъ пренстератїсней пентрз Сївіѣ есте пе анъ 7. фл. м. к.; еар

№ 41.

ANUL IV.

Сївіѣ 26. Маїѣ 1856.

пе о жметате де анъ 3. фл. 30. кр. — Пентрз чеделате прїдї але Трансїлванїї шї пентрз провинціеле дїн Монархїї пе знъ анъ 8. фл. еар пе о жметате де анъ 4. фл. — Інсерателе се пьтескь кз 4. кр. шїрл кз слове мїчї. Пентрз прїнч. шї перї стрїне пе знъ анъ 12 ф. пе 1/2 анъ 6 ф. м. к.

Венеш телеграфїкь.

* Берлін 2 Ізніе к. п. Дїмьтратз Александръ ва плека дп асть поапте дпдърлът ла Варшова.

Едъкація фемеїлор.

(Дпкеїере).

Дптрачеа сь сьзвнел, кз шї знї дїн класа де мїжлок сар пзтеа дїнеа де помпъ, тотъшї пз е дпцеленцеше а се дпльда престе стареа лор, де озрече лзтеа е чїздатъ шї пїстоасть, шї атът чеї мїчї кът шї чеї марї аржкь окїаде стрътве асзпра астор- фелїѣ де дпгжнфзїрї, че тотдеазна паск непріетспїе, батжкорїре шї деспрец.

Дакъ о сьтеапъ, че е менїтъ а ретънеа їар сьтеапъ, пз пзмаї ва ста сь се тьсере кз доамтеле де четате, даръ дпкъ се сілеше а фаче фзтзрї шї маї-марї, атъчї зна ка ачеа е педерї- чїтъ, шї аре сь сьфере дп віацъ мълте пеллчери, пеллчанд пе лънгъ тоатъ пълдътзра а ажнце вр'о датъ ла чеа-че кздетъ, шї прїн чеа-че шї прегътеше пзмаї зн їсвор де пе'ндестларе пентрз дптреага віацъ; зна ка ачеа е деапнъ де компьтїмїреа челор превзъторї, пекзпоскьндъ-шї стрїкчїзнеа материалъ шї шоралъ че ажнце пе тоате аргантеле, че се дпгїнд маї департе декзт де есте пладома.

Сьлт дпкъ шї алте ерорї де едъкаціе, че адеце таїе саѣ чел пкїп дппапїазъ порочїреа шї а фетїделор де алтїнтреа взне; ачеаста їаръ пзрчеде дїн песокотїнда прїнцїлор, кз ле обїчнзеск ла преа мълте, ле аратъ тотдеазна маї мълт де реалїтате шї ле зтплз каплз тїмзрїѣ де фзтзрї, че деовше се 'прдъчїнеазъ маї кзрїнд, ка алте дпсзшїрї взне шї се мълт маї аневос де кзт а дптраг. Аїчї пзмаї кьтева дїн ачеле:

Де шї о персоапъ фемеїаскь е даноаре а грїжі, ка пре лънгъ алтеле сь се дестїнгъ шї кз грація трзпеаскь, дпкът ачеа се ва пзтеа фаче шї фъръ де мешешзїрї зржте; тотъшї дптревзїнцїнд еа спре ачеаста скїлїтпїтл де астьзї, че се обїчнзеше дп челе маї мълте локзрї, а сьлат сьлт дпсзшї порокл еї, фолосїндзсе де зн аша мїжлок дпшелъторїѣ, че пз пзмаї пз кореспннде ско- пзлї, даръ стрїкь дпкъ тóгъ фзтсеца патзралъ а обраїлор шї 'шї персонїфїкь дптреага ванїтате. Стрїкь маї департе прїнцїї шї кїар шї фетеле порочїреа лор прїн лїмьзтїе шї лъздършїе, дпсз- шїрї, прїн каре еле гръеск де дптъмплърї че требзїа тзїнзїте, ле дескопере ла тот отъл, шї де каре п'а фост дптревате, ворбеск шї клеветеск пе алцїї шї пз кзрзѣ кїар нїчї вечїнїї шї прїетїнїї лор, — се лъздъ деапзрзреа пе сіне шї пе аї лор, се фълеск кз авереа, рапгъл шї дпсзшїрїле лор ш. а. Ваї апої де бърватзл, пе а кърї кап каде о аша фемеїе, „Кзт есте сзїшл пзсїнос дп пїчоареле бь- тржпзлї, аша есте тзереа лїмьзтъ бърватзлї лїп“ — зїче Сїрах 1).

Мателор, пз кзцетадї кь прїн трзфїе, помпъ, лїмьзтїе, дефамтъ шї деспрецзл алтора вь ведї пзтеа вр'о датъ кьшїга прїетїнї шї бїневоїторї адевзрарї аї фамїліеї; адъчедївъ амїнте, кь о астфелїѣ де касъ се околеше де тодї, шї де атаре фемеїе се фереше тог отъл кзмінте, бїне шїїнд, кь „чел че дїне тзереа реа, есте ка шї чел че прїнде скорпїе“ 2). — Нъзвїдї маї бїне а фаче дїн фї- челе воастре екопоаме харпїче, соаде взне шї копверсътоаре

плькзте, дпбогъдїїле мїнтеа шї їнїма пзмаї кз калїтзї д'ачелеа, че ле пот фаче въззте шї плькзте дп лзте, даръ ферїдївъ, ка едъ- кація воастръ сь пз фїе асеменеа споелїї, че те тьпжеше шї се дзче. Грзїреа адевзрзлї шї сімплїтатеа, кзлзтра шї вжртзтеа дпсоцї- те де о мїнте дешептъ, сьлт челе че алкътзеск адевзрата едъкаціе.

P-n.

Кз че ар тревзї сь се дпчеапъ дп тїмзл де фадъ пръсїреа тьтзсїї, сьв фаворїреа шї скзтїреа стьпнїреї?

А дъогърї *

(Дпкеїере).

Ла 1. Дп Прзсїа маї дптъїѣ а демъндат Фрїдерїк II. ка ла бїсерїчї шї ла монастїрї сь се креаскь фрзгарї, шї де дпвзцъторї шї ачеле чїнзрї кзлзгрешїї, каре се кзурїнд маї кз сеатъ кз еко- номїа кьтпзлї, прежт сьлт Дїстерцїенцїї, пе лънгъ крешереа помїлор сь се лъкре шї пръсїреа тьтзсїї. Кареа демъндаре се шї дпплїнї; даръ врео кьтева їернї греле аѣ нїмїчїт ачеле кадзрї де фрзгарї маї де тог, шї кзлзтра тьтзсїї прїн стрїкареа монастїрїлор шї алте дппрежзрїрї еаръшї ретасе нїмїка. Нзмаї пзїп їзвїторїї маї чеаркь а репвїа ачест рам де кзлзтръ, дар фър де вр'зп спорїѣ деосебїт.

Ла 2. Кзткь Дпалта Стьпнїре а церей Ардеалзлї се дп- тересеазъ де о кзлзтръ обшеаскь а вертїлор де тьтзсе дп цеарн ачеаста атъта де потрївїтъ, доведеше ажзторїзл, че'л дъ акзта Серенїтатеа Са D. Прїнцїне Карол де Шварценберг, ка Гзвер- пьторїѣ мїлїтар шї чївїл дп Ардеал ш. ч. л. D. Іосїф Петерфї, Новїа де Іагогїї дп Івашфалъ, каре се сілеше а лъкра ла кзлзтра тьтзсїї шї а о лъдї дп цеара ачеаста прїн скрїсорї шї прїн есемплз. „Ма- пзздъчере кьтръ раціонала крешере а фрзгарїлор шї кзлзтръ а ть- тзсїї,“ їзводїтъ де I. Петерфї а ешїт дп тзстреле лїмьїле церей, шї дп едїція цертъпъ кзпрїнде 66 феге. Дпцеленцереа знелор пърцї е дплеснїтъ прїн табеле алътзрате, дїнтре каре дозе сьлт лїтографате.

Ла 4. Кзткь чеї маї мълцї дпвзцъторї де шкоалъ дїн Ардеал ар авеа тїмзлз чел маї взп де а пръсї поаме шї де а продъче ть- тзсе, е де овше кзпоскзт; кьчї дела Пащї пълъ ла Св. Мартїн (11 Окт. к. п.) шкоалеле челе маї мълте — дзрере — сьлт дпкїсо престе сьнтъшпъ, шї тотъшї се възз дїн партеа ачеаста преа пз- цїнъ спорїѣ пентрз рамїї де їндзстріе. Се поате, кь дп челе маї мълте локзрї дпвзцъторїї пз вор фї добжндїт дела комзне лок, се поате, кь мълцї пз вор фї авжнд дпкьперї потрївїте, спре а креше вертї де тьтзсе. Дпсъ воїнца енерцїкь акзп шї ачесте недїчї ле ва пзтеа дплътзра, кьчї сьтенїлор тот маї бїне ле ва дптра дп кап, кьт е де тревзїнчос а фаче пьтзпзтл чел пълъ акзта пзстїѣ тот маї родїторїї шї ал дптревзїнда амесзрат дппрежзрїрїлор тїм- пзлї, саѣ прїн спорїреа агрїкзлзтрей, саѣ прїн пръсїреа де фрзгарї саѣ прїн сьдїреа де помї шї де вїї.

Ла 6. D. Петерфї кредет кь пз ва трече кз ведереа, кь прїн тоатъ цеара копїї спре петрчере креск вертї де тьтзсе, чї де претзтїндїнеа, прежт дїн Сївіѣ, Оръшїе шї де пе лїзреа ва кзт- пьра галетеле скоасе; пентрз кь прецъл ачелора ва дпкзрація тї- перїтеа, а семъпа дп ест ап семжндъ де фрзгарї, еар дптр'алт ап а дптревзїнда фрзгарїї, че с'афл престе тот локзл, пе 'птрекзте спре хрїпїреа вертїлор де тьтзсе.

1) Сїрах 25, 22.
2) „ 26, 8.

* Din партеа Редакцїей фоеї „Трансїлванїа,“ че еасъ лънгъ Газ. Сїв. Бото.

